

Horní Počernice v číslech a datech:

- 1927 usedlost Xaverov připojena ke Svěpravickým, osada Čertousy připojena k Horním Počernicím
- 1936 Horní Počernice byly povýšeny na městys
- 1943 v době Protektorátu Čechy a Morava byly původní obce Chvaly a Svěpravice připojeny k hornopočernickému městysu
- 1969 Horní Počernice, již v dnešním rozsahu, byly povýšeny na město
- 1974 Horní Počernice byly připojeny k Praze
- 2001 Městská část Horní Počernice se stala samostatným 20. pražským správním obvodem, od 1. 1. 2002 nese název Praha 20 Horní Počernice
- trvale zde žije více než 15 000 obyvatel, a toto číslo stále stoupá
- rozvoj občanské vybavenosti, jakož i komerčních areálů v okrajových částech obce, je spojen se stabilním meziročním nárůstem počtu pracovních míst v obvodu MČ Praha 20

Milí návštěvníci,

jsme rádi, že jste zavítali právě k nám, do Horních Počernic!

Na následujících stránkách bychom vám chtěli představit naši městskou část a přiblížit vám, proč jsme hrdí, že je naším domovem. Možná jste přijeli cíleně na návštěvu či za výletem, nebo se vám tato knížečka dostala do ruky náhodou. Ať už je tomu jakkoliv, vítejte!

Jestli vaše kroky povedou na Chvalský zámek, zataulejte se i do jeho zadumaného podhradí; až vás znaví obchůzka kulturních pamětihodností, vyuzijte si boty na břehu Svěpravického rybníka a jen tak odpočívajte pod korunami statných stromů. Jestliže jste měli v úmyslu pouze projet a pokračovat kamsi dál, opusťte svůj vůz zde – širá krajina Polabí začíná právě tady, za posledními domky Horních Počernic.

Věříme, že tato drobná knížka vám bude dobrým průvodcem při vašem putování – nezahodte ji, ale použijte ji hojně, popište okraje stránek svými postřehy a praktickými poznámkami – a až přijde čas, zase se k nám vraťte!

Dnešní tvář Horních Počernic

Horní Počernice leží v mírně zvlněné krajině na severovýchodním okraji Prahy – v území s dlouhou historickou pamětí, zajímavým vývojem a výbornou dopravní dostupností. Svojí polohou jsou předurčeny stát se výchozím místem jak pro návštěvu historického centra Prahy, tak i pro turistiku a cykloturistiku v blízkém či vzdálenějším okolí.

Věrný svému jménu jsou Horní Počernice vsutku náhorní – uvelebeny na rozvodí drobnějších přítoků Labe a Vltavy nabízejí krásné výhledy po Čechách.

Na jihu můžete na horizontu vidět zvlněné kopce u Říčan přesahující 500 m n. m., pokračující na jihovýchodě výrazným Hradešínem (440 m n. m.) a bájným Klepcem (358 m n. m). Směrem k severu dohlédnete na typické kužely Českého středohoří s vévodící Milešovkou (837 m n. m.) a sousedním Lovošem (570 m n. m.). Dále pak vyvstává symbolický Říp (455 m n. m.). Putuje-li váš zrak na východ, zachytí nezaměnitelnou siluetu Bezdězu (603 m n. m.), pak výraznou špičku libereckého Ještědu (1012 m n. m.) a na jaře dlouho bíle prosvítající Jizerské hory a Krkonoše.

Chvaly na podzim

Výhodná geografická poloha na okraji hlavního města povyšuje Horní Počernice v posledních letech na velmi žádanou a rychle se rozvíjející lokalitu. Naše městská část je přitažlivá pro všechny generace: mladé rodiny s dětmi rády využijí bohatou nabídku volnočasových aktivit, hustou síť dětských hřišť doplněnou rodinným a nízkoprahovým centrem a v neposlední řadě i fakt, že je městská část soběstačná co do počtu míst v institucích předškolního i školního vzdělávání. Ekonomicky aktivní skupina obyvatel ocení rychlé dopravní spojení prakticky kamkoliv včetně centra Prahy, služby dostupné v místě a ve volném čase široké možnosti kulturního i sportovního využití. Senioři u nás najdou klid a atmosféru bezmála venkovskou, která umožňuje rozkvet komunitního života. Zástavba převážně rodinnými domy, množství parků a zejména blízkost Klánovického lesa a dalších přírodně cenných lokalit propůjčuje Horním Počernicím podobu „zelené čtvrti“, která si – ač je již po třicet let součástí Velké Prahy – stále udržuje charakter malého městečka.

Z historie Horních Počernic

Horní Počernice v pravěku

Lokalita dnešních Horních Počernic oplývá bohatými archeologickými nálezy téměř ze všech kulturních období od neolitu až po dnešek. Počátek trvalého osídlení pravděpodobně spadá již do doby 4 500 let př. n. l. První lidé sem přicházeli již dříve proti proudu řek, v tomto případě od Vltavy podél říčky Rokytky a Svěpravického potoka. Právě jižní svahy nad druhým jmenovaným tokem a boční údolíčka od dnešního Xaverova až po Chvaly byly v pravěku osídleny nejhustěji. Zvláště pozoruhodné nálezy dokládající rozkvet pravěkých kultur pocházejí z lokalit u Chvalského rybníka, nad Chvalským lomem a jižně od xaverovského fotbalového hřiště.

Na úsvitu dějin

Významným dokladem osídlení dnešního území Horních Počernic kmenem Bójů jsou zbytky keltské chaty, nalezené v roce 1954 při bytové výstavbě v lokalitě Na Viniči (dnešní ulice Libáňská).

V době římské byla oblast intenzivně osídlena germánským (barbarským) obyvatelstvem, které po sobě zanechalo

V roce 1937 byl při archeologickém výzkumu odkryt hrob se skrčenou kostrou a džbánkem.

kromě domácích výrobků též fragmenty předmětů importovaných z území ovládaných římskou říší. Z území obce Horní Počernice máme doklady osídlení unětickou kulturou ze starší doby bronzové a také z mladší doby železné - zahloubená část laténského obydlí byla objevena přímo v centru obce. Z písemných zpráv víme, že někdy před rokem 1895 se na polích okolo statku v Xaverově našly dnes již ztracené antické mince z doby římského císařství a zlatá keltská mince „duhovka“. Ke zdejšímu, tehdy germánskému, obyvatelstvu se dostaly zřejmě jako kořist, žold, věno či dar.

Středověk

Již okolo roku 900 zřejmě existovalo na území naší městské části až šest slovanských sídlišť výhodně rozložených při důležité obchodní stezce do severovýchodních Čech. Obyvatelé se zřejmě zabývali vedle zemědělství zejména dřevařstvím a snad i drobnými řemesly.

O vývoji oblasti v těchto dobách však mnoho nevíme – z „historické mlhy“ se

naše území vynořuje až roku 1088, kdy přemyslovský král Vratislav II. zřizuje Vyšehradskou kapitolu a v darovací

listině zmiňuje kromě 66 jiných vesnic také Chvaly se šesti poplužími.

Chvaly

Historicky velice důležitá obec ležící v západní části dnešní MČ Praha 20 dostala své jméno pravděpodobně po představiteli kdysi vládnoucího rodu. Romantické duše mohou klást pojmenování obce do souvislosti s pověstí o poutníkoví, který putoval z Prahy východním směrem, v místech dnešních Hrdlořez mu bylo o hrdlo usilováno, on však nástrahám unikl a místo na památku zažitých nebezpečností tak i pojmenoval. Jeho dobrodružství ovšem pokračovala v sousedních Kyjích, kde ho místní obyvatelé ohrožovali, jak jinak, kyji. Unikl i jim, a když na nedalekém kopci konečně dospěl do mírumilovné osady, padl na kolena a pronesl: „Chvála Bohu, jsem zachráněn“, a místo své spásy nazval Chvaly.

Horní Počernice

Obec také někdy zmiňovaná jako Hořejší Počernice vznikla zřejmě kolem r. 1000; první písemný záznam o ní pochází až z roku 1296 a hovoří o zakoupení majetku pražskou rodinou Seybothovou. Původ názvu je vykládán dvojím způsobem: podle první verze nese připomínku rodu Počerniců, který snad odvozoval své jméno od zakladatele Černíka. Počernicové prý původně osídlili oblast obou Počernic, když se ale postupem času obě rodové větve odcizily, došlo k odlišení jejich obcí přívlastky „Dolní“ a „Hořejší“. Jiná verze dává název do souvislosti s důležitým zdrojem obživy zdejších obyvatel, kterým bylo pálení uhlí v milířích. Protože byli uhlíři od práce počernění, vžilo se i pro jejich domovskou obec jméno Počernice. Později došlo k rozlišení dvou vsí na „Dolní“ ležící v údolí a „Horní“.

Čertousy

Původně se zdejší osadě říkalo Tyrzczus (1322), později Truss (1366), Trusscz (1373), Trczesves, Trčúsy, Črtusy (16. století). Název vznikl při založení obce, neboť vymýcená část zalesněného území a nově založená vesnice severovýchodně od Hořejších Počernic vyčnívala, „trčala“. Písemný záznam z roku 1357 dokládá zakoupení části Čertous pro císaře Karla IV. V době, kdy v oblasti působili jezuité, se také vžil název Kartouzy (v přeneseném smyslu klášter) a od r. 1879 Čertousy.

Svépravice

Jméno obce má zřejmě původ v rodu Svěpravů, kteří se zde kdysi usadili. I když obec pravděpodobně existovala již v 11. století, nejstarší dochovanou písemnou zprávou je záznam z roku 1420 o její konfiskaci Pražany a darování kostelu sv. Michala na Novém městě Pražském. Starý název Sejpravice se odvozuje od místního způsobu rozhazování zrna při setí.

Xaverov

Ve středověku se zde nacházel selský dvůr, poprvé však písemně zmíněný až r. 1651. V roce 1713 byla samota pojmenována zřejmě po jednom ze světců a patronů jezuitského řádu, sv. Františku Xaveriovi.

Babice

Dnes již zaniklá ves s tvrzí, rozložená jižně od Chval v místech, kde se říká „V Babyku“, zmiňovaná také jako Lhota pod Chvaly, zanikla v době třicetileté války.

Podle dochovaných záznamů tehdy v těsném sousedství existovala ještě další osídlená místa, jimiž byly Babice (někdy nazývané též Lhota pod Chvaly), Čertousy, Horní Počernice a Svěpravice.

V majetku pražské univerzity

Roku 1367, v době panování Karla IV., se stala větší část původních Horních Počernic a Čertous majetkem královské koruny. Záhy však byly obce věnovány Karlově univerzitě. Univerzita užívala zisky z obcí po způsobu jakéhosi nadačního fondu – sloužily jako zdroj k finančnímu zajištění univerzitních mistrů. Správu vsí vedl probošt, který byl zároveň hospodářem univerzitních kolejí.

Třicetiletá válka

Třicetiletá válka krutě zasáhla do vývoje snad všech českých a moravských sídel a nevyhnula se ani Horním Počernicím. V roce 1639 vtrhli do Chval Švédové, kteří se pod velením nechvalně proslulého generála Banéra neúspěšně pokoušeli dobít Prahu – a místo zcela zpustošili a vypálili. Také okolní vsi byly švédskými i dalšími vojsky, které naším územím za třicetileté války prošly, značně poškozeny a některé se téměř vyliidnily. Zhoubou pro celé okolí se stal především švédský opevněný tábor u Staré Boleslavi.

Jezuitské panství

Roku 1652 se obce na území dnešních Horních Počernic dostaly do správy jezuitského

řádu. Také v této době výnosy z nich sloužily k financování chodu vzdělávací instituce, tentokrát jezuitské univerzitní koleje v Klementinu a konviktu sv. Bartoloměje. Jezuité spojili všechny dosud samostatné vsi v jeden správní celek a tím vlastně vytvořili předobraz dnešní jednoty Horních Počernic; k prosperujícímu panství přikoupili v roce 1675 ještě ves Šestajovice a v roce 1683 dvůr v Satalicích. Prvním knězem ve Chvalech se stal páter Josef Jan Pánek z konviktu sv. Bartoloměje, který mj. inicioval přestavbu starší kaple sv. Anny na kostel sv. Ludmily a založení chvalského hřbitova. V roce 1773 byl ovšem jezuitský řád císařem Josefem II. zrušen a hornopočernický majetek následně přešel do správy Zemského studijního fondu, založeného za účelem financování škol.

18. století

Po převzetí někdejších jezuitských držav Zemským studijním fondem došlo opět k osamostatnění jednotlivých obcí. V letech 1780–1790 byla přes obce Chvaly a Horní Počernice na státní náklady vybudována velmi důležitá císařská silnice, která měla tehdy značný strategicko-vojenský význam jako spojení Prahy s Královéhradeckem a Náchodskem. Dodnes se jedná o velmi živou dopravní tepnu. Silnice trvale ovlivnila vývoj celého území – vytvořila novou hlavní osu, podél které se rozvíjela další zástavba.

Za francouzské okupace Prahy v letech 1741–1742 se okolní vsi staly dějištěm četných šarvátek mezi vojáky francouzsko-bavorské posádky a obléhající císařské

armády a ve druhém roce tzv. sedmileté války (1756–1763) se v bezprostřední blízkosti Horních Počernic odehrála jedna z nejkrvavějších bitev svedených kdy na území Čech – známá jako bitva u Prahy či u Štěrbohol.

Dne 6. května 1757 se zde střetlo na 120 000 pruských a „rakouských“ – císařských vojáků. Více než 25 tisícům z nich bitva přinesla smrt či zranění a Praze několik týdnů těžkého pruského obléhání, ukončeného teprve pruskou porážkou v bitvě u Kolína 18. června 1757.

Obraz JUDr. Václava Bělského, tehdejšího starosty Prahy, na kterém namaloval pro něj potupný okamžik, kdy na Chvalech roku 1866 předává za přítomnosti arcibiskupa Schwarzenberga Prahu do okupační správy Prusům. Kopie obrazu je vystavena na Chvalském zámku, originál je na ctěnickém zámku.

19. století a Chvalský mír

Po nadějíplném roce 1848 se začal rychle měnit rád zdejší společnosti – byly budovány stavby k provozování řemesel a obchodu, obyvatelé nacházeli práci v rozvíjejícím se průmyslu vysočanských a libeňských továren.

Za války prusko-rakouské v roce 1866 došel po rozhodující bitvě u Hradce Králové pruský předvoj až do Chval, kde byla vyjednána kapitulace Prahy, tzv. Chvalský mír. Velitel pruského vojska vedl s poselstvem pražského magistrátu vyjednávání v hostinci č.p. 2. na Chvalech. Na místě původního hostince dnes stojí v ulici Stoliňská dům č.p. 819.

Horní Počernice ve 20. století

Velká vlna osidlování, která začala po roce 1920 a byla vyvolána relativně nízkými cenami stavebních parcel, výrazně změnila ráz všech našich obcí. Během necelých dvaceti let obce Chvaly, Horní Počernice a Svěpravice, původně od sebe vzdálené okolo dvou kilometrů, na několika místech prakticky splynuly. Řada dochovaných budov z třicátých let 20. století dodnes představuje pozoruhodnou kroniku architektonických stylů, přístupu k praktickému bydlení, koncepcie zahrad, uliční sítě i předválečného pojetí občanské vybavenosti.

Dnešní rozsah katastrálního území Horních Počernic byl dotvořen válečného roku 1943 připojením posledních dvou samostatných obcí Chvaly a Svěpravice. Městys tehdy čítal přes 1 500 domů a téměř 9 tisíc obyvatel.

Charakter obce coby předměstské vilové čtvrti byl v 70. letech narušen družstevní výstavbou prvních vícepodlažních bytových domů, která pokračovala o dekádu později vznikem několika, rozsahem naštěstí nevelkých, sídlištních celků.

Zápis ve farní kronice o Chvalském míru:

Dne 7. července přibyla v poledne pruská armáda 6000 mužů čítající na Chvala a ubytovala se ve zdejší osadě. V čele této armády stál generál Rosenberg, jenž se v Kartousích ubytoval, na Chvalech plukovník Ranisch u představeného Jindřicha Mayera bytem byl; ostatní mužstvo i důstojníci ubytovali se, kde místa našli, takže i chudí nádeníci po pěti i více vojácích měli – odpůldne ve 2 hodiny dne toho, bylo to v sobotu, odeslal plukovník Ranisch představeného s dvěma důstojníky k pražskému purkmistrovi s vyzváním, aby Praha na Chvala deputaci odeslala, by se s ní stran ubytování a zaopatřování pruského vojska v Praze vyjednatí mohlo. Opáté hodině přibyl na Chvala pražský purkmistr Dr. Bělský, a jeho Eminence kníže arcibiskup Bedřich ze Švarcenbergů a několik členů rady městské, a prosili plukovníka Ranische by města Prahy, kteréž ve středu svém žádného vojska ani císařského úředníka nechovalo, ušetřil, a zaručili

se, že o slušnou výživu pruského vojska postaráno bude. V neděli ráno o 7 hodině hnula se pruská armáda z Chval ku Praze, kamž o 11 hodině do poledne přibyla. Avšak nejen Praha, nýbrž celá země a jmenovitě obce okolí pražského utrpěly mnoho od vojska pruského, kteréž hovězí dobytek z chlévů bralo, seno, oves, rejší, kávu, pivo, víno, tabák atd. od obcí a jednotlivých občanů bralo a požadovalo.

Dne 7. července ubytovalo se u faráře 16 pruských vojenských důstojníků a toliktěž služebníků jejich, v celku bylo v zámku, kde farář bydlí, pak ve dvoře zámeckém, v stodole a na sejpce přes 400 pruského vojska, veliké množství koňů ubytováno, plot u zahrady spálen a ještě dva sáhy dříví vzato a spáleno. – Od 7. července až do 11. září 1866 neustále pruské vojsko všeho druhu v osadě Chvalské ubytováno bylo. Dne 11. září 1866 před svatou Lidmilou poslední pruské vojsko ze Chval odtáhlo.

Ulice Náchodská ve 30. letech 20. století

Procházka Městskou částí Praha 20

Popsali jsme pro vás 24 zajímavých zastavení (najdete v mapě na str. 16–17); některá z nich jsou coby součást hornopočernické naučné stezky opatřena informačními tabulemi. ↓

Pojďte se s námi toulat a objevovat tajemná zákoutí a skryté příběhy Městské části Praha 20!

1 Chvalský zámek ↓ Na Chvalské tvrzi 4

První písemná zmínka o tvrzi na tomto místě pochází z roku 1428, kdy byl jejím vlastníkem iniciátor založení Betlémské kaple kramář Vacek Kříž. Její středověká podoba se dodnes dochovala v několika pozoruhodných stavebních detailech: zbytky příkopu vylámaného do skály, na níž stavba stojí, a z jednoho kusu kamene tesané střílny zazděné v pravidelných rozstupech do fasády.

Dle dochovaných zápisů byl v roce 1615 majitelem Jiří Vtelenský ze Vtelna, činný účastník stavovského odboje později potrestaný konfiskací majetku. Renesanční období se připomíná architekturou přízemí a prvního patra, zejména arkádovým loubím na východní straně severního křídla.

Konfiskát koupil Jan Daniel Kapr z Kaprštejna, avšak za cenu vysokého zadlužení, s nímž se jeho stejnojmenný syn a dědic nedokázal vyrovnat. Proto musel majetek r. 1652 postoupit věřitelům, jezuitům z pražského Klementina. Když v roce 1734 po úderu blesku tvrz vyhořela, byla upravena do podoby dvoupatrové zámecké budovy. Dnes má zámek dvě obdélníková křídla, přiléhající na sebe v pravém úhlu. Pod budovou jsou víceposchodové sklepní prostory se zazděným vstupem do dalšího podzemí opředeného legendami. Při této barokní přestavbě byla loubí zazděna a přistavěno druhé patro, do dnešní doby se dochovaly zbytky dekorativní

malby v sále v prvním patře. Na konci 18. stol. patřil Chvalský zámek s pozemky konviktu sv. Bartoloměje, po jeho zrušení připadl Zemskému studijnímu fondu.

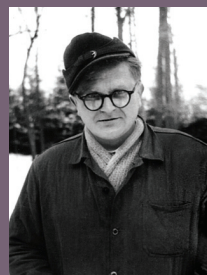
Od roku 1950 až do konce 80. let 20. století byl Chvalský zámek v užívání Československých státních statků. V roce 1993 se značně zdevastovaný objekt stal majetkem hlavního města Prahy a následně byl svěřen do péče Městské části Horní Počernice. Za přispění Evropských fondů byla provedena náročná rekonstrukce, objekt byl otevřen veřejnosti na jaře roku 2008 a od té doby úspěšně slouží kulturním, společenským i komerčním účelům.

2 Kostel sv. Ludmily

Na Chvalské tvrzi 1

Jezuity postavená kaple sv. Anny z roku 1660 vyhořela spolu s tvrzí v roce 1734. Současný kostel sv. Ludmily vznikl koncem

František Štervák (1909–1956)

katolický farář a později arcibiskupský vikář, působil v letech 1937–1949 ve farnosti při kostele sv. Ludmily na Chvalech. Přežil čtyři roky v němec-

kých koncentračních táborech; v prvních poválečných letech se zasloužil o znovuvrácení desítek nacisty ukradených českých zvonů (mimo jiné také do chvalského kostela sv. Ludmily); po svém zatčení StB v roce 1949 byl znovu uvězněn; dožil v ústraní.

Nové zvony ve Chvalech

(zápis p. Šterváka ve farní kronice)

Na základě jednání s ministerstvem průmyslu, minist. zahraničí a Fondem národ. obnovy – dosáhl jsem toho, že do Chval byly dány 2 reparační zvony, ke kterým se nikdo nehlásil. Podařilo se mi to jako předsedovi zvonové akce v arcid. pražské. Výlohy spojené se zavěšením zvonů, dopravou z Hamburku – byly 11 900 Kčs, které jsem zaplatil ze svého. Snad mi jednou zaplatí zvony samy tím, že mi zazvoní, až zemřu.

18. století přestavbou a rozšířením vyhořelé kaple. K jednoduché pozdně barokní stavbě byla později připojena novorománská zvonová věž, zvonů se „stříbrným hlasem“ se ale dočkala až po přestavbě o půlstoletí později. Kostel na Chvalech

o své zvony přišel během 1. světové války rekvizicí a o jejich prvorepublikové nástupce pak roku 1942 konfiskací pro válečné účely. Nyní je věž opatřena zvony z roku 1947 zásluhou tehdejšího vikáře Františka Štveráka (pamětní deska se vzpomínkou na něj je umístěna na zdi kostela). Koncem 20. století byl svatoludmilský kostel celkově restaurován, v roce 2007 získal nové unikátní varhany, požehnané kardinálem M. Vlkem.

Budovy u fary prošly generální opravou; v nádvorní budově byl zřízen farní sál, v kostele proběhl průzkum a pod omítkou byly objeveny jezuitské fresky, např. sv. Františka Xaverského. Na hlavním oltáři je umístěn obraz představující sv. Ludmilu od Viléma Kandle-
ra z roku 1880, oltář nalevo je zasvěcen sv. Janu Nepomuckému, po pravé straně sv. Václavu.

3 Chvalské podhradí

Šplechnerova

Romanticky tichá ulice s rázovitými domky sleduje dno výrazného údolíčka – se strmými pískovcovými stěnami bývalého lomu a chvalskou tvrzí tyčící se 25 metrů nad hlavou poutníka působí až dramatickým dojmem. Dojdete-li na její dolní konec, přivede vás k c hvalskému rybníku – jeho vznik se klade do 18. století a patří mezi tzv. pražské historické rybníky. Přilehlý areál bývalého mlýna sloužil po mnoho desítek let jako sirotčinec, dnes zde najdete nesmírně příjemné léčebně-rehabilitační středisko a Domov seniorů Bethesda.

*Chvaly 1923. Chvalská škola.
Obchod Růženy Hlavové.
Celkový pohled na chvalské podhradí.*

4 Chvalská školní naučná stezka a Chvalská škola

Stoliňská a blízké okolí

Učitelé a žáci vytvořili v roce 2012 v okolí ZŠ Stoliňská krátkou naučnou stezku – prostřednictvím osmi zastavení seznamují zájemce s historií i současností původní obce Chvaly, každé stanoviště obsahuje navíc informaci o některé z dřevin rostoucích poblíž.

Chvalská škola (oficiálně Základní škola Stoliňská) má historii delší než 200 let a po celou tu dlouhou dobu věrně slouží svému účelu – umístěna na samé hraně

svahu padajícího ke Chvalskému rybníku shlíží na kostel sv. Ludmily, chvalské podhradí a dále na obzoru se rozprostírající Prahu.

5

Chvalský lom

Ve Zličí

Bývalý pískovcový lom z 19. století byl vyhlášen přírodní památkou v roce 1988 za účelem ochrany odhaleného opěrného geologického profilu na přechodu peruckého a korycanského souvrství cenomanského období svrchní křídly. Byl zde pozorován výskyt ohroženého druhu naší nejmenší vlašťovky, břehule říční *Riparia riparia*, vosy jízlivky hrncířky zednické *Odynerus spinipes* Linné a plže trojzubky stepní *Chondrula Trident*. Jsou také zdokumentovány některé vzácnější druhy suchomilných rostlin.

6

Chvalský hřbitov

křižovatka ulic Náchodské a Bystré

V místech, kde stála kaple sv. Františka Xaverského, byl teprve v roce 1777 na popud jezuitského faráře Josefa Jana Pánka

Horní Počernice pohledem geologa:

- území spadá do oblasti české křídové pánve.
- sedimenty pozdních druhohor (cenomanu), staré 93–100 milionů let, se ukládaly jednak ve sladkovodním prostředí (zde tzv. perucké vrstvy, kde rozsahem nevelké sloje hnědého uhlí dosvědčují tehdejší bohatý rozvoj vegetace), později byla oblast zalita mořem (dokladem jsou tzv. korycanské vrstvy).
- typickými horninami jsou pískovce, slepenice, opuky a slínovce.
- na povrchu lze místy najít sprašové akumulace, které se zde činností větru ukládaly během čtvrtohor, v tzv. dobách ledových (období sedimentace skončilo s nástupem holocénu před 10 000 lety), a svědčí o někdější blízkosti pevninského zalednění.

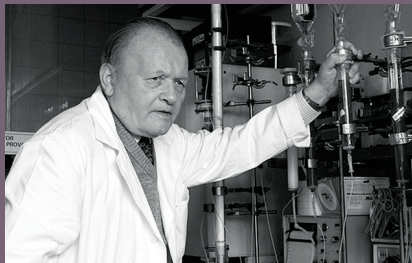
založen hřbitov, jehož zbudování zaplatila chvalská obec. V roce 1859 byl farní hřbitov zvětšen, další rozšíření se uskutečnilo v roce 1932 a roku 1937 nabyl dnešního rozsahu.

Chvalský hřbitov

Chvalský hřbitov je místem odpočinku řady významných osobností:

RNDr. Antonín Holý, DrSc. (1936–2012)

byl hornopočernickým rodákem a především čestným a skromným člověkem – přední světový vědec v oboru biochemie, objevitel preparátu proti AIDS, držitel mnoha dalších patentů, státních vyznamenání a vědeckých ocenění u nás i v zahraničí.

Prof. Václav Markup (1904–1995)

akademický sochař, žil a tvořil v Horních Počernicích od roku 1937. Jeho výtvarná díla z kamene i dřeva jsou obdivována u nás i v zahraničí, svoji keramiku vystavoval po celém světě.

Ing. Karel Tomáš (1898–1967)

žil v Horních Počernicích od roku 1947. Byl vynikajícím československým leteckým konstruktérem sportovních letadel, v poválečných letech tvůrcem našeho prvního proudového letounu.

Jekaterina Konstantinovna

Breško-Breškovská (1844–1934)

byla významná ruská revolucionářka a jedna ze zakladatelek strany socialistů-revolucionářů. Přezdívalo se jí "babička ruské revoluce". Na sklonku života žila ve Chvalech, na jejím pohřbu byli přítomní mj. Alice Masaryková, Viktor Černov a Alexandr Kerenski.

7 **Železniční stanice** ↓ Libuňská

V říjnu 1873 byl zahájen provoz na železniční trati Praha—Lysá nad Labem a přinesl oblasti dnešních Horních Počernic nebývalý rozkvět. Trať byla původně jednokolejná a místní obyvatelé ji mohli od samého začátku využívat díky nádražní budově postavené roku 1873; tato byla v souvislosti s výstavbou druhé koleje v roce 1929 přebudována do dnešní podoby a stále dobře slouží svému účelu.

Železniční stanice nesla až do roku 1929 název Chvaly – Počernice, dnes se nazývá Praha – Horní Počernice.

8 **Baroňák** ↓ Hřídelecká

Přírodní pískovcová vyvýšenina na konci Hřídelecké ulice byla počátkem 20. stol. uměle navržena pískovcem vytěženým při

Utváření povrchu Horních Počernic:

- území řazené ke Středolabské tabuli má charakter mírně zvlněné roviny s průměrnou výškou 267 m n. m.; nejvyšší bod lze najít mezi ulicemi Božanovská a Libošovická (292 m n. m.), nejnižší pak v místech, kde potok Chvalka opouští katastrální území Horních Počernic (227 m n. m.)
- Svépravický potok v průběhu věků vyhloubil široké údolí, jehož jižní svah se zdvihá z hloubky až 50 metrů k původní porovině.
- výraznými geomorfologickými tvary, byť nikoliv přírodního původu, jsou časté známky po těžbě pískovce ve formě nižších či vyšších skalních srázů až stěn

budování vodovodního přivaděče z Káraného (1906–1914).

Majitelem pozemku byl až do 1. světové války baron Vojtěch Dercényi a to zřejmě vedlo k lidovému pojmenování kopce Baroňák. Na jeho vrcholu stojí památník padlým občanům Svépravic v 1. světové válce – jména jsou vtesána do hřbitovního kamene, který byl zakoupen obcí na jednom ze zrušených pražských hřbitovů.

9 Vzpomínka na Václava Havla

křížovatka ulic Vysokovské a Kramolné

V divadelním sále bývalého hostince U Čelikovských se 1. listopadu 1975 konala světová premiéra hry Václava Havla Žebrácká opera v režii Andreje Kroba. Na

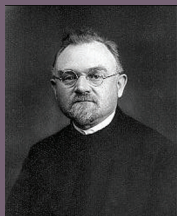
Divadelní sál v Hostinci u Čelikovských, kde se v roce 1975 odehrála premiéra hry V. Havla, Žebrácká opera.

budově, dnes přestavěné na moderní bytový dům, je od listopadu 2014 umístěna pamětní deska podle návrhu architekta Bořka Šípka.

10 Památník obětem 2. světové války

park na rohu ulic Chvalkovické a Ratibořické

Na památníku jsou vytesána jména obyvatel Horních Počernic, kteří zahynuli za 2. světové války. Mezi řadou jmen jsou uvedeni i manželé Khodlovi s dětmi – sokolská cvičitelka Emanuela Khodlová pomáhala přechodně ukrývat ve svém domě čp. 1089/21 v ul. Khodlova parašutisty skupiny Anthropoid, kteří provedli atentát na R. Heydricha, a po odhalení byla zastřelena i s celou rodinou. Na objektu je umístěna pamětní cedule. Dalším je pravoslavný biskup Gorazd, vlastním jménem Matěj Pavlík, který byl zatčen právě v Horních Počernicích.

**Matěj Pavlík
(1878–1942),**
známý také jako otec Go-
razd, byl biskupem pravo-
slavné církve a působil při
kostele sv. Cyrila a Meto-
děje v pražské Resslově

ulici. Podílel se na ukrývání parašutistů sku-
piny Anthropoid, po jejich vyzrazení se sám
vydal do rukou Němců ve snaze zachránit své
spolupracovníky před represemi heydrichi-
ády; byl zatčen gestapem ve svém přechod-
ném bydlišti v Horních Počernicích, odsouzen
stanným soudem a popraven v Mauthausenu
v říjnu 1942. V roce 1987 byl v Olomouci sva-
tořečen jako Svatý Gorazd II.

Snaha vytvořit pro hornopočernický ama-
téřský soubor důstojnou domácí scénu
vedla k přestavbě původního kina Oko
na divadlo, které bylo slavnostně otevře-
no v roce 2003. Divadlo funguje jako sta-
giona, kde pravidelně vystupují Divadelní
společnost Háta, Divadlo A. Dvořáka Pří-
bram, Docela velké divadlo, svá představe-
ní zde uvádějí agentury Harlekýn, Marcus
a jiné. Pravidelnou součástí programu jsou
víkendová odpolední představení pro děti.
V květnu a červnu divadlo pořádá přehlíd-
ku inscenací amatérského divadla na neda-
lelé scéně pod širým nebem v zahradě při
ZŠ Spojenců.

11 Divadlo Horní Počernice

Votuzská 11

Dlouhá a skutečně nepřehlédnutelná his-
torie ochotnického divadla v Horních Po-
černicích se píše od roku 1882 až podnes.

*Divadlo v přírodě ve
Svépravicích. Horní
Počernice se pyšní
nejstarším festivalem
amatérských divadel-
ních souborů v České
republice, konaným
pod širým nebem.
V roce 1970 vybudova-
la skupina nadšených
příznivců divadla
v areálu svépravické
základní školy Diva-
dlo v přírodě. V roce
2015 proběhl již 55.
ročník.*

Středisko křesťanské pomoci Horní Počernice je poskytovatelem sociálních služeb. Provozuje azylový dům, pečovatelskou službu a sociálně aktivizační programy pro rodiny s dětmi.

12 Barokní kaplička sv. Jana Nepomuckého

Křovinovo náměstí

Na starobylé podkovovité návsi původní obce Horní Počernice najdete pod starými stromy bílou barokní kapličku z roku 1770.

Náves samotná se stala předlohou scénografického řešení v prvním uvedení *Prodané nevěsty* B. Smetany v Prozatímním divadle v roce 1866.

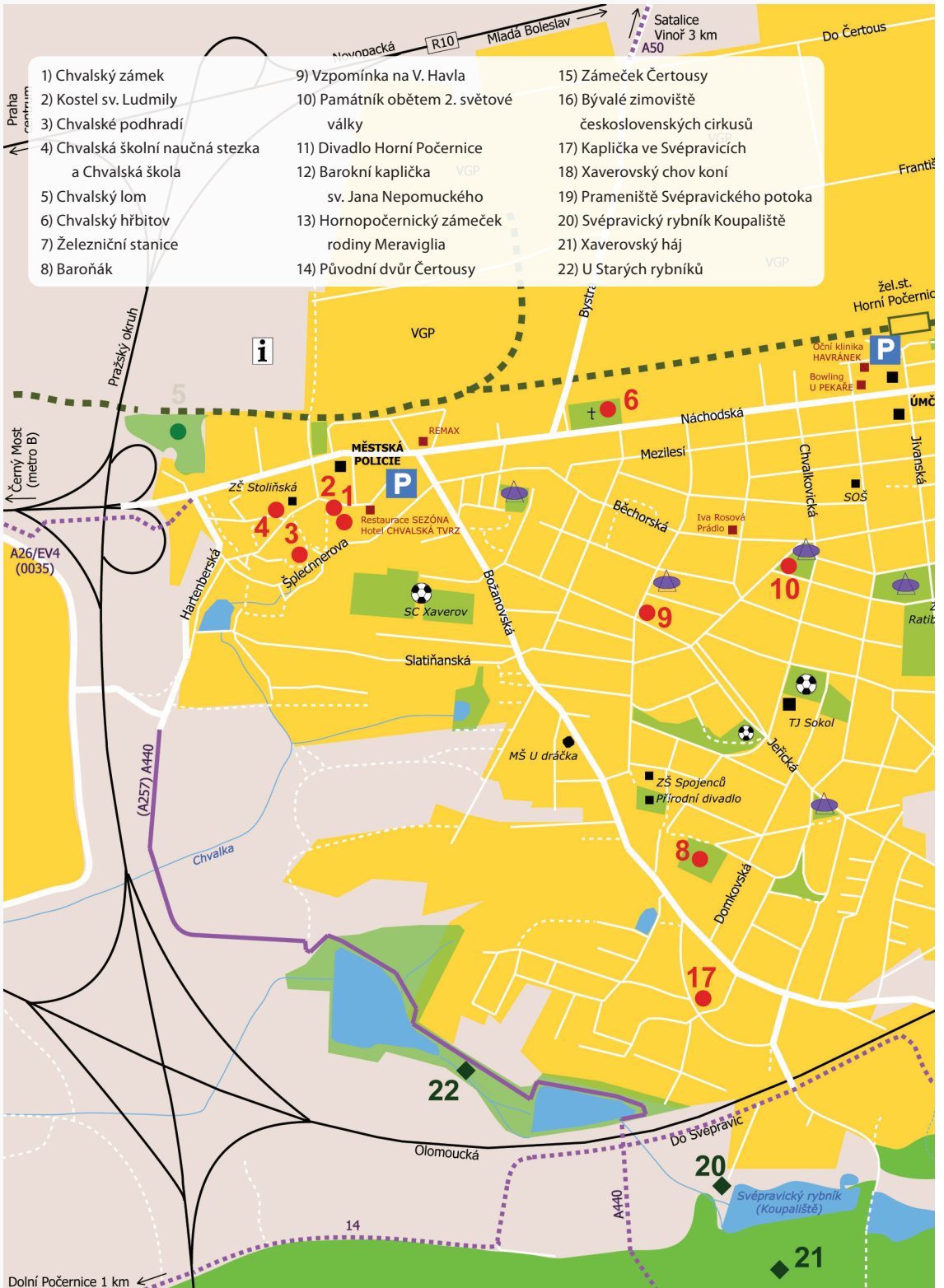
13 Hornopočernický zámek rodiny Meraviglia

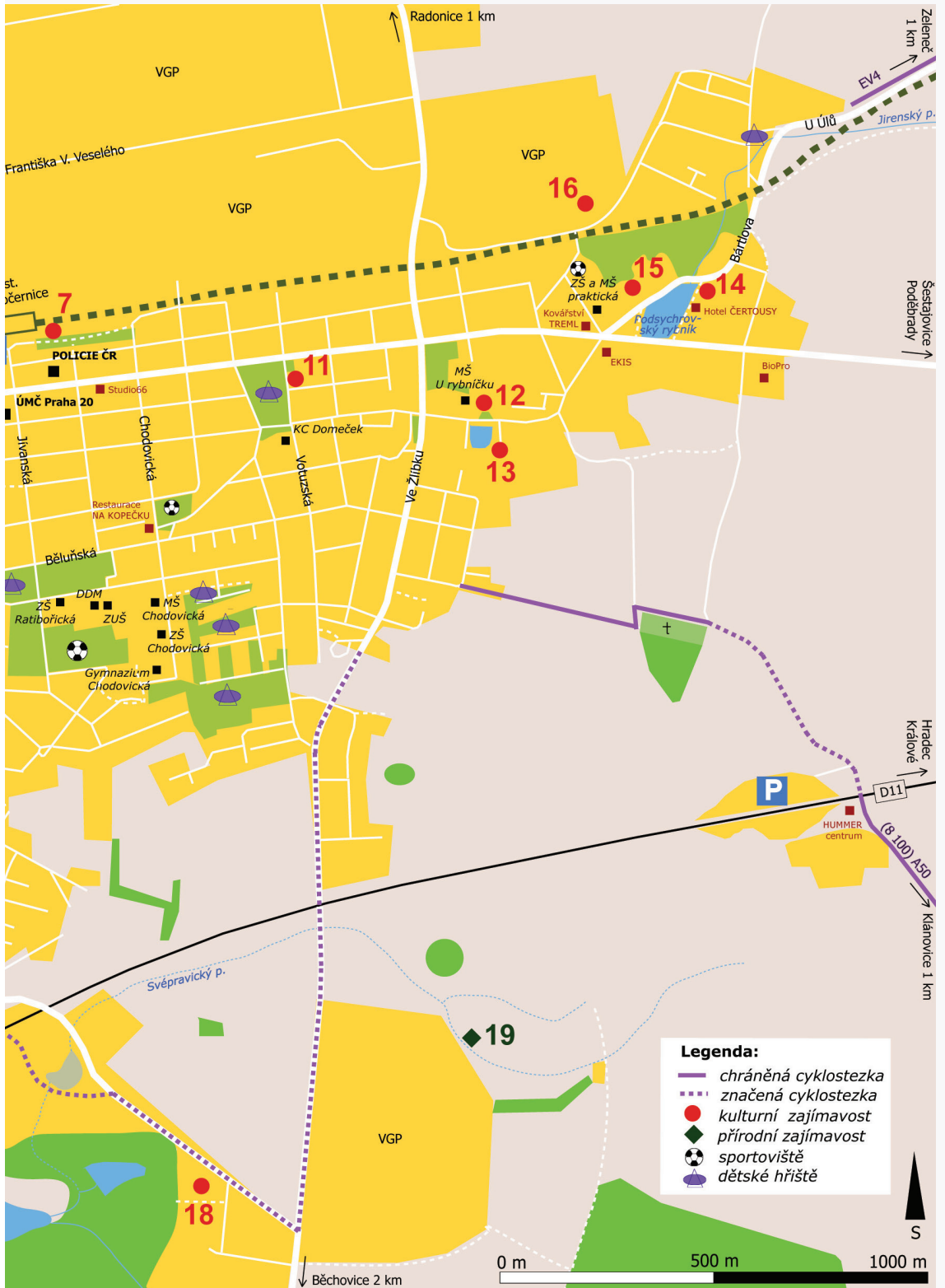
Křovinovo náměstí 11

V horní části severního svahu nad dnešní budovou zámku stávala ve 14. stol. dřevěná tvrz, níže pod ní zemědělská usedlost. Dnes jejich místo zaujímá nápadná budova klasicistního zámku – panského domu, postavená roku 1812; na přelomu 19. a 20. stol. byla její majitelkou italská hraběnka Olga Meraviglia-Crivelli, později sloužila jako starobinec a sirotčinec, dnes zde sídlí Středisko křesťanské pomoci Evangelické církve metodistické.

1) Chvalský zámek	9) Vzpomínka na V. Havla	15) Zámeček Čertousy
2) Kostel sv. Ludmily	10) Památník obětem 2. světové války	16) Bývalé zimoviště československých cirkusů
3) Chvalské podhradí	11) Divadlo Horní Počernice	17) Kaplička ve Svěpravích
4) Chvalská školní naučná stezka a Chvalská škola	12) Barokní kaplička sv. Jana Nepomuckého	18) Xaverovský chov koní
5) Chvalský lom	13) Hornopočernický zámeček rodiny Meraviglia	19) Prameniště Svěpravického potoka
6) Chvalský hřbitov	14) Původní dvůr Čertousy	20) Svěpravický rybník Koupaliště
7) Železniční stanice		21) Xaverovský háj
8) Baroňák		22) U Starých rybníků

Legenda:

- chráněná cyklostezka
- značená cyklostezka
- kulturní zajímavost
- přírodní zajímavost
- sportoviště
- dětské hřiště

0 m 500 m 1000 m

14 Původní dvůr Čertousy

Bártlova 35

První zmínka o osadě Čertousy je z roku 1322. Hospodářský dvůr (historikem Prof. Augustinem Sedláčkem zmiňovaný též jako tvrz), ležící na břehu velkého Podsyrovského rybníka, byl Henslinem z Benešova v roce 1357 prodán arcibiskupovi Arnoštovi z Pardubic pro potřeby finančního zabezpečení Univerzity Karlovy. Na Karlovu kolej přešel majetek zakládací listinou císaře Karla IV. v roce 1366 a byl taktéž zapsán v zemských deskách. Dvůr s vesnicí byl vyplněn v roce 1639 za třicetileté války v bojích se Švédy. Následně byl v držení jezuitů, posléze správou Karlovy univerzity opět odkoupen, později rozprodáván. Od roku 1879 byl majitelem dvora František Viktor Veselý, kterému se podařilo v roce 1900 dosáhnout znovu zapsání do zemských desek.

V roce 1906 zakoupila dvůr rodina Stárova, která zde hospodařila až do roku 1948. Poté byl dvůr znárodněn a převzal jej Státní statek Praha, od té

doby podléhal velké devastaci až do roku 1994, kdy dvůr získali potomci původních vlastníků. Opravili objekty a v roce 1999 otevřeli v původních prostorách hotel Čertousy.

15 Zámeček Čertousy

Bártlova 11

V 18. století zde barokní přestavbou původní budovy, jejíž vzhled není doložen, vznikl půvabný nevelký zámeček – na obdélníkovém půdorysu, dvoupatrový, s pětiosým průčelím a mansardovou střechou. Z východu na sídlo navazoval hospodářský dvůr, ze západu anglický park. Budova se nachází v soukromých rukou a je nyní ve značně zchátralém stavu.

16 Bývalé zimoviště československých cirkusů

Cirkusová

Místo, jak jméno ulice napovídá, sloužilo po více než třicet let jako zimoviště n. p. Československé cirkusy a varieté a také jako stálá manéž cirkusu Humberto.

V roce 1958 na okraji Horních Počernic vyrostly první budovy na ustájení koní a exotických zvířat, dvě stálé zděné manéže pro výcvik v zimním období a zázemí pro artisty. Postupně zde vznikl rozsáhlý komplex včetně hotelu pro umělce a zaměstnance a také proto jsou dodnes Horní Počernice v cirkusovém světě známým pojmem.

V druhé pol. 90. let 20. století byl areál nákladem více než půl miliardy korun přestavěn na depozitář a unikátní vědecko-výzkumné pracoviště Národního muzea. V současné době jsou zde uloženy sbírky Přírodovědného muzea Národního muzea a Náprstkova muzea afrických, amerických a asijských kultur.

17 Kaplička ve Svěpravicích

Nad návsi

Kaplička vybudovaná na historické návsi původní obce Svěpravice na začátku 18. stol. byla zasvěcena sv. Antonínovi.

Vodstvo Horních Počernic:

- oblast leží na rozvodí mezi Vltavou (kam odtékají vody Svěpravického potoka a Chvalky prostřednictvím Rokytky) a menšími vodotečemi ústícími zleva přímo do Labe (kterými jsou potoky Jirenský, Kounický, Zelenečský a Výmola - tři posledně jmenované pramení již mimo hornopočernický katastr)
- nejstarším dochovaným rybníkem v Horních Počernicích je právě Podsychrovský rybník, jehož vznik se klade do 16. století (v kronikách je označován jako „jezero koleje císaře Karla IV.“) a jeho rozsah byl původně mnohem větší; dnešní velikosti a tvaru nabyl při stavbě císařské silnice koncem 18. století (dnešní ulice Náchodská).
- usazeniny české křídové pánve místy skrývají bohatě zvodnělé vrstvy s hladinou podzemní vody v hloubce okolo 16 metrů.

Prostranství u kapličky bylo dějištěm původních svěpravických poutí. Od roku 2015 na ně volně navazuje společenská akce Sousedské setkání, usilující o obnovu a posílení komunitního života.

18 Xaverovský chov koní

Václava Špačka 1619

Středověký dvůr s původním názvem Dubice se v polovině 17. století stal majetkem jezuitů, kteří jej pojmenovali Xaverov po sv. Františku Xaverském. Po zrušení jezuitského řádu se majetek dostal do správy Zemského studijního fondu, který jej později prodal rodině Špačků.

Špačkovi provozovali koncem 19. stol. v Praze poštovní službu, pro jejíž zabezpečení založili právě na xaverovském dvoře odchov anglických polokrevníků. V roce 1903 byl v parku u hřebčína vystavěn malý zámeček. Podnikatelsky mimořádně úspěšná rodina byla posléze povýšena do šlechtického stavu (s přídomkem ze Starburgu) a ze získaných finančních prostředků mj. iniciovala a provedla nákladnou rekonstrukci hradu Kokořina nedaleko Mělníka.

S nástupem automobilové dopravy po 1. světové válce se xaverovský chov více orientoval na koně jezdecké, zejména anglické plnokrevníky. Ve 30. letech 20. století koně z xaverovské dostihové stáje sklízeli značné úspěchy i v zahraničí.

Po roce 1949 se hřebčín stal součástí státního podniku Státní statky a nadále

se věnoval úspěšnému chovu závodních koní. Znárodněný majetek byl v roce 1990 v restituci vrácen dědicům původního majitele.

19 Prameniště Svěpravického potoka

přiléhá z východu k někdejšímu areálu drůbežárny Xaverov

V tomto prostoru, historicky nazývaném V jezerech, vyvěrá hlavní pramen Svěpravického potoka, půda je trvale zamokřena a obhospodařování se omezuje na kosení jednou ročně. Vyvinul se zde poměrně vzácný biotop, který označujeme jako bezkolencovou louku. V tomto typu středně vysokého lučního porostu převládá bezkolenc rákosovitý (*Molinia arundinacea*) a je doprovázen dalšími druhy, jako jsou bukvice lékařská (*Betonica officinalis*), olešník kmínolistý (*Selinum carvifolia*) a mnohé další.

20 Svěpravický rybník Koupaliště

K hrázi

Soustava rybníčních nádrží na Svěpravičském potoce byla založena zřejmě již v 18. století a sloužila zejména k chovu ryb,

Čtvrtým v pořadí počítáno po proudu je rybník zvaný Koupaliště – věren svému názvu je dosud hojně využíván k relaxaci a odpočinku, jeho východní část také ke sportovnímu rybolovu.

21 Xaverovský háj

Pozoruhodný lesní komplex o rozloze bezmála 100 ha přiléhá z jihu k hranicím hornopočernického katastru. Od roku 1982 je chráněn jako přírodní památka. Tvoří jej převážně lipové, bikové a bezkolencové doubravy přirozené skladby, byť s druhově

chudým bylinným a keřovým patrem s bikou pravou (*Luzula luzuoides*), bezkolencem rákosovitým (*Molinia arundinacea*), vrbinou obecnou (*Lysimachia vulgaris*), kostřavou ovčí (*Festuca ovina* L.), černýšem hajním (*Melampyrum nemorosum*), starčekem vejčitým (*Senecio ovatus*), lipnicí hajní (*Poa nemoralis* L.) aj. Je to krásné místo zvoucí k procházce, kde můžete spatřit i jezdce na koních z nedalekého Špačkova statku. Z turistického hlediska stojí za pozornost kromě zajímavých přírodních scenérií (březové hájky, mokřady, lesní rybníčky) zejména pozůstatky vesnic, které zanikly po třicetileté válce. Xaverovský háj je součástí nejrozsáhlejšího pražského přírodního parku Klánovice Čihadla.

Horní Počernice pohledem ochránce přírody:

- svou polohou na okraji Velké Prahy reprezentují unikátní spojení městské zástavby a volné příměstské krajiny typické vysokým podílem rekreačních lesů.
- na katastru obce se kromě přírodních památek Chvalský lom nalézá také část přírodní rezervace Klánovický les (chráněna od roku 1982) – předmětem ochrany jsou přirozená společenstva drobných mokřadů, bezkolencových a bikových doubrav s výskytem břízy pýřité (*Betula pubescens*), v jinak chudém bylinném patru chladnomilné prhy arniky (*Arnica montana*), bezkolence modrého (*Molinia caerulea*) a smilky tuhé (*Nardus stricta*).
- další zvláště chráněná území v blízkém okolí jsou přírodní památky: Xaverovský háj, Bažantnice v Satalicích, Vinořský park, V pískovně, Počernický rybník, Prameniště Blatovského potoka a další.
- Na území Horních Počernic jsou i dva památné stromy. V areálu ZŠ praktická, Bártlova 83 roste jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) s obvodem kmene 340 cm a výškou 20 metrů, odhadované stáří 120 let (k roku 2015). Druhým je dub letní (*Quercus robur*) s obvodem kmene 348 cm a výškou 27 metrů je na soukr. pozemku v ul. Ledkovská u čp. 907.

Vstupujete-li do něj po modré turistické značce směrem od Dolních Počernic, narazíte na osamocenou hájovnu se zajímavými architektonickými prvky volně připomínajícími období renesance v Itálii.

22 U Starých rybníků

Obě poměrně velké nádrže na Svěpravickém potoce byly zbudovány v roce 1963 jako retenční a dočišťovací prostor pro potřeby drůbežárny Xaverov. Dnes plní zejména ekologické funkce a slouží také extenzivnímu chovu ryb.

Po jejich březích vede cyklostezka a jsou zde zřízena odpočinková místa – je to nádherný cíl vycházek pro sportovce či maminky s kočárky.

Zajímavá místa v okolí, cykloturistika a sport

Kostel Panny Marie - Tismice

Při využití prostředků Pražské integrované dopravy se okruh vašich možných cílů značně rozšíří – okolní obce nabízejí velké množství míst zvoucích k návštěvě milovníky přírody i kultury. Pokud naopak míříte do Prahy, vlakem se dopravíte do historického centra za pouhých 16 minut.

Dostupnost železniční dopravy s sebou nese značné výhody; snadno přepravíte jízdní kolo, naplánujete si využití vlaku pro cestu zpět, nemusíte se rozčilovat za volantem svého vozu v dopravní špičce.

S využitím vlaku můžete pohodlně navštívit Polabí, Pojizeří, Kokořínsko nebo Český ráj.

Z nedalekého Černého Mostu vás linkové autobusy přepraví za méně než dvě hodiny téměř kamkoliv v severovýchodní části Čech od Liberecka až po Královéhradecko.

Horními Počernicemi prochází mezinárodní středoevropská cyklotrasa EuroVelo4. Po ní se pohodlně dostanete do centra Prahy, do Poberouní nebo na druhou stranu do Polabí a můžete po ní dále pokračovat přes Kolínsko na jižní Moravu a dále. Z EuroVelo4 lze rovněž sjet na mezinárodní Polabskou cyklostezku (spojující Krkonoše a Hamburk), nebo pokračovat jizerskou Greenway až k polským hranicím v Jizerských horách.

Horními Počernicemi procházejí i další aglomerační cyklotrasy (např. A 50) – nabízejí příjemné projíždky okrajovými částmi české metropole, kde se městská zástavba často zajímavým způsobem prolíná s tradiční kulturní krajinou středních Čech.

V našem pestrém okolí je možno podniknout mnoho zajímavých jednodenních tematických cyklovýletů. Na některém z nich např. můžete celý den relaxovat v Klánovickém lese, na jiném se můžete věnovat zajímavé tématice nebo příběhu. Zde jsou naznačeny některé trasy výletů, pro zpáteční cestu lze zpravidla využít vlak:

Průhonická

Horní Počernice – Dolní Počernice – Dolní Měcholupy – Horní Měcholupy – Průhonice (den-drologická zahrada) – Říčany (zřícenina hradu) – Koloděje (výhled ze Skalky) – Klánovice – Horní Počernice. Délka trasy je 50 km.

Pruská

Horní Počernice (1866 Chvalský mír) – D. Počernice – Štěrboholy (památník bitvy 1757) – Du-beč – Koloděje (výhled ze Skalky) – Dobročovice – Škvorec – Tismice (románská bazilika) – Tucho-raz (tvrz) – Lipany (mohyla bitvy u Lipan, výhled) – Klášterní Skalice (ruiny kláštera)– Břežany I – Křečhoř (památník bitvy 1757, výhled) – Kolín nebo Velim – zpět vlakem do Horních Počernic. Délka trasy je 75 km.

Hrabalovská

Horní Počernice – Zeleneč – Lázně Toušeň – Čelákovice – Přerov n. Labem (skanzen) – Semice – Velenka – Kersko (naučná stezka B. Hrabala) – Hradištko (hřbitov – hrob B. Hrabala) – Sadská (cyklostezka B. Hrabala) – Nymburk (muzeum) – zpět vlakem do Horních Počernic, délka trasy je cca 55 km / varianta návratu bez využití vlaku: Kostomlátky – Ostrá (středověká vesnice Botanicus) – Káraný – Lázně Toušeň – Zeleneč – Horní Počernice, celková délka výletu cca 92 km.

Svatováclavská

Horní Počernice – Vinoř – Podolanka – Brandýs n. L. – Stará Boleslav (svatováclavský kult, kostely, muzeum) – Čelákovice – zpět vlakem do Horních Počernic, délka trasy 32 km / varianta návratu bez využití vlaku: Káraný – Lázně Toušeň – Zeleneč – Horní Počernice. Délka trasy je 45 km.

Zámky dolní Vltavy

Horní Počernice – Vysočany – Troja (zámek) – Klecany – Roztoky (zámek) – Kralupy nad Vltavou – Nelahozeves (zámek, památník A. Dvořáka) – Veltrusy (zámek) – Lužec n. Vltavou – Hořín (historické zdymadlo) – Mělník (zámek) – vlakem zpět do Horních Počernic. Délka trasy je cca 70 km.

Bližší údaje k cyklovýletům jsou k dispozici na Informačním centru Chvalský zámek a na www.pocernice.cz.

Sport v Horních Počernicích

Sport má v Městské části Praha 20 dlouhou letou a bohatou tradici, jejíž nositelkou je především **TJ Sokol Horní Počernice**. Byť tato organizace není členem České obce sokolské, již po mnoho desítek let dává příležitost k provozování rozličných sportů mnoha dětem, dospívajícím i více odrostlým – není výjimkou, potkáte-li na antuce

před sokolovnou čiperného sedmdesátníka! Cvičitelé TJ Sokol Horní Počernice často vykonávají tuto činnost dobrovolnicky či za symbolickou odměnu.

V Horních Počernicích se nacházejí tři rozsáhlé venkovní sportovní areály a řada menších, zpravidla víceúčelových, hřišť; většina těchto sportovišť je veřejně přístupná.

Úspěchy ve sportovních kláních pravidelně zaznamenávají sportovní gymnastky, basketbalový klub TJ Sokol Horní Počernice a florbalový oddíl HorsePower při hornopočernickém DDM.

Popularitě se těší malí i velcí fotbalisté **SC Xaverov** Horní Počernice, fotbalového klubu s dlouhou a úspěšnou historií. Historie fotbalového klubu SC Xaverov se započala bezmála před 100 lety, roku 1920. Se změnami společenských a politických pořádků klub několikrát změnil svůj název. Na přelomu tisíciletí byl pravidelným účastníkem 2. nejvyšší fotbalové ligy. V sezóně 2005/06 se ocitl dokonce na postupových příčkách do nejvyšší fotbalové soutěže v ČR. V současné době klub hraje druhou třídu a pozornost je nejvíce zaměřena na výchovu nových žáků a budování nové generace fotbalistů. Fotbal se hraje na stadionu Na Chvalech v Horních Počernicích, ul. Božanovská, kde má klub i další vynikající zázemí pro svou činnost. <http://scxaverov.cz/>

Kromě organizovaných a týmových sportů se v Horních Počernicích můžete oddávat i lehce sportovní relaxaci při koupání v rybníce Koupaliště nebo vyrazit na in-line bruslích po krásné cyklostezce do Klánovic.

Kultura a spolky

Na Chvalské tvrzi

Během roku je možno navštívit mnohé akce, z nichž některé mají již dlouholetou tradici a velkou návštěvnost. Pořadatelé bývají Městská část Praha 20, její příspěvkové organizace a v neposlední řadě také místní spolky.

Tradiční hornopočernické veselosti v průběhu roku

- Novoroční běh, Tříkrálová jízda, Otuzilci ve Svěpravickém rybníku, Masopustní průvod
- Počernické kuře, Ples seniorů, Vyměňovací bazárky knih
- Farní ples, Den Země, Veteran Party, Čarodějnice na Chvalském zámku, vojensko-historický happening ASSAULT
- Formanské slavnosti v Čertousích, festival Divadlo v přírodě (květen–červen)
- Den dětí, S kolem bezpečně na prázdniny
- Svatoludmilská pout, Čechův divadelní podzim v Hornopočernickém divadle (září–prosinec), Počernice v pohybu, Výstava zahrádkářů
- karneval a tančírna RC MUM
- Svatomartinská jízda na Chvalském zámku, Dušičková padesátka, Počernická světýlka (lampionový průvod)
- Vánoční veselí na Chvalech (otevírání adventu), Zpívání pod vánočním stromem v přírodním divadle ve Svěpravicích, Vánoce na Chvalech (živý betlém), Koncert pro dvě harfy

Na Chvalském zámku (*Na Chvalské tvrzi 4*) můžete během celého roku najít zajímavé expozice, často interaktivního charakteru – to není jenom bloumání tichými sály, je to akce a vzruch, které vnímáte všemi smysly a na jejichž působivém účinku se můžete jako návštěvníci sami podílet.

Po většinu času zde kralují děti – zámek a tajemnými kouty je dle pravidelného programu provádí víla Ohnivka, statečný rytíř Jan ze Chval či princezna Šípková Růženka. I dospělí se mohou zasnít a využít času k návštěvě a prohlédnout si stále či aktuální expozice.

Nádherná zámecká budova a vnitřní nádvoří poskytují atraktivní prostor společenským akcím, přátelským posezením i koncertům. Krásné prostředí propůjčuje neopakovatelný půvab svatbám a později vitání malých hornopočernických občánků.

Areál Chvalského zámku zastává úlohu kulturního a společenského centra. Spolu s bývalým rozsáhlým hospodářským dvorem je využíván pro kulturní a společenské akce většího rozsahu – je výborně dopravně dostupný, prostorný, s nabídkou stravovacích služeb doslova „na dosah ruky“.

Divadlo Horní Počernice (*Votuzská 11*) nabízí bohatý program profesionálních i ochotnických divadelních představení a koncertů během celého roku. Do Horních Počernic přijíždějí oblíbení umělci, proto nemusíme za kvalitním kulturním zážitkem cestovat do centra metropole.

Prkna hornopočernického divadla jsou také domovskou scénou amatérských souborů **Právě začínáme** a **Výtečníci**, s nimiž byl po mnoho let spojen legendární ochotnický herec a režisér, muž mnoha talentů, Dáda Stoklasa.

Ve stopách dospělých ochotníků kráčejí Počerničci – amatérský dorost, jehož výkony jsou již dnes oceňovány na různých divadelních festivalech.

Svépravické Divadlo v přírodě (*Spojen-ců 63*), založené roku 1969, každoročně hostí nejstarší festival amatérských divadelních souborů v České republice konaný pod širým nebem. Vždy v květnu a červnu se zde uskuteční okolo padesáti představení a tak před letními prázdninami žijí divadlem celé Horní Počernice – asi byste v tu dobu těžko hledali někoho, kdo si nenajde svou úlohu jako nadšený herec, neméně nadšený pomocník či alespoň divák!

Kulturní centrum Domeček (*Votuzská 12*) za svůj vznik vděčí hornopočernickým skatům, kteří pomáhali při výstavbě – dnes se v jeho sálech a zázemí odehrávají vzdělávací kurzy, společenské akce a koncerty komorního rázu.

Velmi dobře funguje místní **veřejná knihovna** (*Náchodská 94*), jež je vybavena kromě kvalitního knižního fondu a moderního katalogového systému také dětským čtenářským koutkem – pravý ráj pro knihomola! V roce 2015 prochází knihovna rozsáhlou rekonstrukcí.

Galerie ArtAtak (*Bystrá 10*) využívá prostor bývalé industriální haly – jak také jinak, když se zaměřuje na současné výtvarné umění – a propůjčuje původně strohému prostoru tisíc různých tváří. Pokud vás někdy zajímalo, co chtěl opravdu umělec svým dílem „říci“, zde máte velmi často možnost se autora zeptat osobně.

Dům umění (*Na Chvalské tvrzi 3*) je prodejní galerií – můžete zde najít díla současného malířství i starožitné obrazy. V budově sídlí stejnojmenný nadační fond, jehož posláním je podpora mladých umělců, vzdělávání a propagace kultury jako takové.

Vzdělávání v MČ Praha 20

V oblasti školství u nás působí osm příspěvkových organizací MČ Praha 20 – čtyři základní školy, tři mateřské školy a Dům dětí a mládeže; dále zde najdete mateřskou a základní školu při Křesťanském centru pro rodinu Heřmánek a několik soukromých mateřinek; v Horních Počernicích je též Základní umělecká škola, Mateřská a Základní škola praktická a speciální a dvě střední školy – osmileté gymnázium

a Střední odborná škola pro administrativu EU, jejichž zřizovatelem je hl. m. Praha. Kapacita předškolních a školních zařízení je v současné době dostačující. V roce 2015 zahájila činnost lesní mateřská škola a školka v hájence v Xaverovském háji.

Sociálně zaměřené služby v MČ Praha 20

V Horních Počernicích velmi dobře fungují církevní sbory různých církví, např. římskokatolická farnost při kostele sv. Ludmily, Českobratrská církev evangelická, Církev československá husitská, Evangelická církev metodistická, Sbor Církve bratrské. Některé z nich zajišťují nadstandardní sociální služby pro naše spoluobčany, jimiž jsou například chvalské Léčebné rehabilitační středisko, Domov seniorů Bethesda, chráněné bydlení pro klienty s mentálním postižením, Azylový dům, Klub seniorů SKP HOPO. Při ÚMČ operuje Pečovatelská služba MČ Praha 20.

Od roku 2001 působí v Horních Počernicích spolek **Rodinné centrum MUM** – jeho činnost se zaměřuje především na rodiny s dětmi, ale prostřednictvím nabídky vzdělávacích aktivit a akcí pro veřejnost se snaží oslovit všechny generace a poskytnout jim prostor a příležitost k tomu, aby se mohly setkávat a vzájemně obohacovat.
www.rcmum.cz

Aktivní členy základní organizace **Svazu důchodců ČR** – 09/20 ZO Senioři

Horní Počernice je možno potkat v roli pomocných organizátorů různých komunitních akcí i v orgánech samosprávy MČ Praha 20.

Od roku 2014 je v provozu nízkoprahový klub pro mládež, který v současnosti provozuje zapsaný spolek **Neposeda**.

Skautská činnost má v Horních Počernicích dlouholetou tradici - v současnosti zde v rámci střediska Oheň funguje pět oddílů, jejich členové se kromě vlastních aktivit zapojují hojně do komunitních akcí.

Dobrovolné hasičské sbory jsou nestaršími spolky u nás. V původní obci Chvaly vznikl sbor dobrovolných hasičů 1. května 1878 z popudu tehdejšího starosty obce Josefa Chytráčka.

O deset let později, 10. června 1888, byl i v Horních Počernicích a Čertousích založen samostatný sbor dobrovolných hasičů. Ve Svěpravicích byl „Dobrovolný sbor hasičů ve Svěpravicích - Xaverově“ založen 17. května 1895. Obec měla v té době včetně osady Xaverova pouze 27 popisných čísel. Za podpory tehdejšího starosty Jana Němečka byl ustaven první výbor. V současné době je aktivně činný chvalský hasičský spolek, který čítá kolem dvaceti členů.

Spolek včelařů v Horních Počernicích byl založen před 85 lety. V současné době je v Horních Počernicích registrováno 17 včelařů, kteří se starají celkem o 107 včelstev. V péči o včelstva patří počernická organizace mezi nejlepší na území Prahy.

Základní organizace Českého rybářského svazu, má svoji klubovnu v ul. Na Svěcence 4, v Horních Počernicích, kde se také pravidelně schází mladí rybáři a rybářky. Každoročně, vždy na podzim a na jaře, se na rybníku Koupaliště pořádají dětské rybářské závody v lovu ryb na udici. V roce 2015 proběhne jubilejní 30. ročník.

Hasičský sbor Chvaly v roce 1928

Výhody členství v KPHP

- * sdružení podnikatelů a vzájemná podpora
- * pomoc podnikatelům při řešení problémů
- * možnost ovlivnit dění v městské části HP
- * zdarma reklama v Bulletinu KPHP
- * účast na pořádaných akcích klubem

Klub podnikatelů Horní Počernice
Náchodská čp. 2421, 193 00 Praha 9
www.kphp.cz, mail: info@kphp.cz
Tel.: 281 040 611, 774 212 175

Jan Rosa
držitel certifikátu
Evropský arborista (ETW)

Ošetřování a kácení stromů

www.kacenistromu.com
775 603 703

www.chvalskatvrz.cz
www.restauracesezona.cz
Na Chvalské tvrzi 858/11, Praha 9 - Horní Počernice
+420 281 020 303

UMĚLECKÝ KOVÁŘ A ZÁMEČNÍK

Daniel Tremł
tel. 775 66 44 16
provozovna Mstětice 1
areál MAX AREA

www.danieltremł.cz

*Péče
o stromy,
odborné
posudky,
přístrojová
diagnostika
stability
stromů*

**+ 420 603 816 296
603 465 612**

www.arbonet.cz

NA KOPEČKU

WWW.PIZZA-PIVO.CZ
ROZVOZ: 777 068 068

www.pivojour.pizzeria.cz

krásné a kvalitní spodní a noční prádlo ve všech velikostech nabízí

Iva Rosová
po - pá: 10 - 18 Běchorská
so: 9 - 12 1124

Jinak po předchozí domluvě na tel.: 776 208 281

platba kartou možná

Ekologické
a inženýrské
stavby

- provádění staveb
- zpracování projektů
- geodetická činnost
- zámečnictví
- autoservis, pneuservis

Ekologické
a inženýrské
stavby
www.ekis-as.cz

Otvírací doba: Po-Pá 7:00 – 16:00

EKIS spol. s r.o., Náchodská 2421/234, 193 00 Praha 9

**STUDIO
&
PARTNERS**

**OSVÍCENÁ
REKLAMA**

**KOPÍROVÁNÍ • RAZÍTKA • VIZITKY • LETÁKY
REKLAMNÍ PŘEDMĚTY • POTISK TRIČEK
POLEPY AUT • SVĚTELNÁ REKLAMA
BILLBOARDY • REKLAMNÍ POUTAČE**

tel.: 281 926 930 www.studio66.cz

**HOTEL
Čertousy

HOTEL ČERTOUSY

Bártlova 35/10, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
tel.: + 420 281 921 690 gsm: +420 605 245 549
www.hotel-certousy.cz

**Lipí 2556/3, Horní Počernice
+420 728 916 317
www.upekare.cz**

Spojili jsme sport a zábavu s dobrou kuchyní!

Ingredience Diagnostika Přístroje Služby

**® O.K. SERVIS
BioPro
www.biopro.cz**

Bližší informace o kompletní nabídce -
tel.: +420 841 111 114

**FIREMNÍ AKCE
NA KLÍČ!**

www.HUMMER.cz

OČNÍ KLINIKA HORNÍ POČERNICE

www.ocniklinikahp.cz

OČNÍ KLINIKA
Horní Počernice

technologie ReLEx SMILE

LASEROVÁ OPERACE DO 45 LET!

Šetrná a stabilní operace očí.
Zvolte tu nejmodernější
nejšetrnější technologii.

REFRAKČNÍ OPERACE NAD 50 LET!

Tento druh operace se provádí
výměnou lidské čočky za
umělou čočku multifokální.
Je to řešení pro pacienty, kteří
nevidí do dálky a na blízko současně.

OPERACE ŠEDÉHO ZÁKALU!

Vyšetření bez objednání
Nejmodernější operační technologie
Operační tým s mnohaletými zkušenostmi
Minimální objednací lhůty

technologie FemtoFAKO LenSx

Možnost volby operační technologie
a typu nitrooční čočky

Oční klinika Horní Počernice,
Obchodní 2694/2, Praha 9
email: info@ocniklinikahp.cz
tel.: 281 865 664, 602 105 355

OČNÍ OPTIKA HORNÍ POČERNICE

www.ocnioptikahp.cz

OČNÍ OPTIKA
Horní Počernice

- nejširší sortiment v ČR
- nejnovější kolekce brýlových obrub
- profesionální a usměvavý personál
- měření zraku optometristou na počkání
- zábrus brýlí do 1 hodiny
- aplikace kontaktních čoček

Naše optika Vás naprosto ohromí
neuvěřitelným výběrem brýlových
obrub a doplňkovým sortimentem.
Je Vám k dispozici přes 2000 brýlí
různých značek.
Naše optiky mají vždy k dispozici
oční ambulanci, s kterou úzce
spolupracujeme.

Pro Vás to znamená
VYSOKÝ KOMFORT SLUŽEB.
Celkem 7 poboček ve Středočeském
a Libereckém kraji umožňuje
necestovat za perfektními brýlemi
příliš daleko.

email: info@ocnioptikahp.cz
tel.: 281 865 665

Skvělý servis a férové jednání.

Majitel Vaší realitní kanceláře
Zuzana Smekalová
RE/MAX Horizont
Náchodská 778/49
193 00 Praha 9
horizont@remax-czech.cz
www.re-max.cz/horizont

RE/MAX prodává nejvíce realit na světě

RE/MAX
Horizont